«فرهیختگان» عملکرد انواع صندوق‌های سرمایه‌گذاری را بررسی کرد

صندوق‌های پرریسک روی خط سودهای نجومی

مرتضی عبدالحسینی
روزنامه‌نگار

در طول یک‌ماه گذشته بازار بورس و اوراق بهادار تهران پس از یک کورس سعودی تمام‌عیار وارد مرحله‌ای از تعادل یا شاید نوسان‌های همزمان مثبت و منفی شده است. این بازار در بازه سه‌ماهه منتهی به اواخر اردیبهشت با ثبت رقم خیره‌کننده بازدهی ۳۰۰ درصدی، بسیاری از سرمایه‌گذاران و فعالان را سودهای کلان مواجه کرد. طی چنین سودهایی که در بازه زمانی مذکور حتی با خرید سهام زیان‌ده نیز به‌دست می‌آمد، اعتماد به‌نفس معامله‌گری و تحلیلگری حتی به تازه‌واردان هم منتقل شد. درنهایت اما در یک‌ماه گذشته نوسانات منفی در دل بازار سهام جا خوش کردند. البته هرچند روند بازار سعودی بوده و روز گذشته شاخص به سقف یک میلیون و ۱۵۰ هزاری نیز رسیده، اما در طول یک‌ماه منتهی به خرداد، شاخص ۱۶ روز را با منفی‌ها سر کرده است. در این مدت بسیاری از سهامداران با ضررهای هنگفتی دیده‌اند یا روند کسب سودشان با کندی قابل توجهی روبه‌رو شده و شیرینی سودهای چندماه گذشته را از آنها گرفته است. خروج هزارمیلیارد تومان پول توسط حقیقی‌ها از بازار طی پنج روز معاملاتی اخیر موید همین نکته است که منفی‌های بازار عده‌ای را مجبور به خروج از بازار کرده است. مشخص است حضور بلندمدت و موفقیت‌آمیز در بازار نیازمند تخصص و مهارت بسیار بالایی است. در غیر این صورت نتیجه همانی می‌شود که می‌بینیم: عده‌ای با مثبت‌های آیندو با منفی‌های می‌روند. از همین رو یکی از موارد که همه کارشناسان مالی و قدیمی‌های بازار سرمایه بر سر آن توافق دارند، این است که برای کنترل رفتارهای هیجانی غیرحرفه‌ای‌ها و تازه‌واردهای بازار سرمایه، بهتر است این افراد تا زمانی که اطلاعات تخصصی و آموزش کافی دریافت نکرده‌اند، به‌جای سرمایه‌گذاری مستقیم و اقدام به خرید و فروش مستقیم سهام، از طریق صندوق‌های سرمایه‌گذاری که به‌نوعی شرکت با واسطه در بازار سهام تلقی می‌شود، سرمایه‌گذاری کنند. این موضوع در کنار کنترل رفتارهای هیجانی تازه‌واردها که به‌نوعی روندهای آتی بازار سرمایه را نیز دچار نوسان می‌کند، به خود آنان نیز کمک خواهد کرد بیشترین سود را از بازار سرمایه کسب کنند، چراکه الگوی کارکردی صندوق‌های سرمایه‌گذاری تهیه یک سبد متنوعی از سهام است.

براساس بررسی‌های گزارش پیش‌رو، در حال حاضر در بازار سهام تهران ۲۰۳ صندوق در هفت رسته فعالیت می‌کنند. شیوه فعالیت این صندوق‌ها به این شکل است که تازه‌واردهای بازار سرمایه و غیرحرفه‌ای‌ها که وقت یا اطلاعات کافی از حضور در بازار ندارند، می‌توانند با مراجعه به این صندوق‌ها و خریداری واحدهای آنها به طرق مختلف سودهای متفاوتی را کسب کنند. در این گزارش مفصلا مرور هر هفت نوع صندوق فعال در بازار سرمایه ایران صحبت شده است. طبق آنچه در ادامه، بحث خواهد شد، صندوق‌های سهامی برای ریسک‌پذیرها، صندوق‌های درآمد ثابت برای ریسک‌گریزها و صندوق‌های مختلط برای ریسک متوسط‌ها، گزینه‌های مناسبی برای سرمایه‌گذاری است. از سوی دیگر، پیگیری تحرکات این صندوق‌ها می‌تواند روند شناسایی خیزی تلقی شود؛ به این صورت که میزان پول نقد صندوق‌ها نشان خواهد داد که آنها- آن‌هایی که نه چندان دور در جایگاه فروشنده خواهند بود یا خریدار که هرکدام از این دو موقعیت با توجه به دارایی بسیار بالای صندوق‌ها، تعیین‌کننده مثبت‌ها و منفی‌های بازار می‌شود. در یک‌سال اخیر و تا ۹/۹/۱۳۹۹ صندوق‌های سهامی به‌طور میانگین با ۲۹۳ درصد بازدهی بیشترین سود را نصیب سرمایه‌گذاران خود کرده و بعد از آن صندوق‌های مختلط با ۱۷۸ درصد و درآمد ثابت‌ها با ۳۸/۱ درصد قرار دارند. در حال حاضر ارزش دارایی‌های تمامی صندوق‌ها حدود ۲۵۵ هزار میلیارد بوده که رقم قابل توجهی است. در این گزارش، «فرهیختگان» با بررسی ریز جزئیات بخش‌های مهم هر صندوق در هر دسته از انواع صندوق‌ها، صندوق‌های گروه؛ سهامی، مختلط و درآمد ثابت را به افراد مختلف پیشنهاد می‌دهد.

تازه‌واردهای بورس چگونه بالاترین سود را کسب کنند؟

نظرسنجی‌ها نیز این‌طور نشان می‌دهند تنها نپنج درصد از فعالان وارد‌شده به بازارهای مالی مانند بازار سهام به‌طور بلندمدت در آن خواهند ماند و ۹۵ درصد از آنها به دلایل مختلف در طول سال‌های ابتدایی جدا خواهند شد. یکی از دلایل این اتفاق احتمالا افت‌وخیز سودهای سرمایه‌گذاران در سال‌های متفاوت است که طاقت آنها را برای ماندگاری خود و سرمایه‌هایشان در بازار طاق خواهد کرد. درست مانند سال‌های ۹۲ تا ۹۴ که بازار سهام کشور با رکود ورود افراد و پس‌اندازها روبه‌رو شده بود. به هر ترتیب حالا که بازار سهام با سیل عظیمی از افراد و پس‌اندازهای کم و زیاد آنها روبه‌رو شده، لازم است سرمایه‌های آنها در بلندمدت در بازار حفظ و از خروج‌شان تا حد امکان جلوگیری شود. یکی از راه‌های کنترل نقدینگی در بازار سهام همین بازدهی مساعد بازار در بلندمدت نسبت به دیگر بازارها خواهد بود که ریل گذاری این هدف، برعهده دولت و سازمان بورس و بخشی دیگر برعهده سرمایه‌گذاران خواهد بود. به این صورت که باید سرمایه‌گذاران با آگاهی کامل در بازار فعالیت کنند و با خرید و فروش‌های خود سعی در رشد سهام و صنایع ارزنده داشته باشند. فعالان در وهله اول می‌توانند اقدام به دریافت کد کارگزاری کنند؛ به‌طور مستقیم خود به خرید و فروش سهام شرکت‌ها بپردازند. در این مرحله مشخص است که ریسک بسیار بالایی مخصوصا در شرایط هیجانی فعالیت کنند و با خرید و فروش‌های خود سعی در رشد سهام و صنایع ارزنده داشته باشند. فعالان در وهله اول می‌توانند اقدام به دریافت کد کارگزاری کنند؛ به‌طور مستقیم خود به خرید و فروش سهام شرکت‌ها بپردازند. در این مرحله مشخص است که ریسک بسیار بالایی مخصوصا در شرایط هیجانی فعالیت کنند و با خرید و فروش‌های خود سعی در رشد سهام و صنایع ارزنده داشته باشند. فعالان در وهله اول می‌توانند اقدام